

Ystyriaethau Cyllideb Coetiroedd Bach

Mae'r ddogfen hon yn rhoi canllawiau ar gyllidebau i'ch helpu i lunio'r cais am ariannu ar gyfer [Coetiroedd Bach: Coetiroedd Bach yng Nghymru](#). Ymhelaethir ar yr holl bwyntiau isod mewn manylder digonol yn y sesiynau hyfforddi Coetiroedd Bach, sydd i'w cynnal ar ôl i'r penderfyniadau ariannu gael eu gwneud.

Ffi Aelodaeth Coetir Bach

Rhaid i chi gynnwys llinell yn y gyllideb ar gyfer aelodaeth o Earthwatch a hyfforddiant. Mae dau opsiwn ar gyfer y ffi aelodaeth Coetir Bach. Mae'r ffi hwn fesul safle Coetiroedd Bach a bydd angen i chi gymryd hwn i ystyriaeth yn eich cyllideb ar gyfer pob Coetir Bach hyd yn oed os ydych yn gwneud cais am nifer o safleoedd o fewn yr un cais. Noder mai taliad unigol yw hwn (ac nid ffi aelodaeth blyneddol).

£750 y Coetir Bach (y dull a ffafrir):

- Ymwneud â rhaglen ymchwil genedlaethol ar fanteision amgylcheddol a chymdeithasol coetiroedd trefol fel ateb sy'n seiliedig ar natur.
- Cofrestru fel rhan o'r rhwydwaith Coetiroedd Bach gyda thudalen broffil benodol ar gyfer eich coetir
- Derbyn manylion mewngofnodi i'r porth i gael mynediad i'n holl adnoddau Coetir Bach a gofod fforwm i rannu gwybodaeth a chwestiynau ar draws y rhwydwaith Coetiroedd Bach
- Cael mynediad i bob arolwg (ee arolygon bioamrywiaeth a dal carbon) i gefnogi monitro eich coetir.
- Dod yn rhan o rwydwaith Ceidwaid Coed y Coetiroedd Bach. Bydd gwirfoddolwyr â diddordeb yn cael mynediad i weminarau, digwyddiadau, cylchlythyrau a chyfleoedd eraill i ymgysylltu cymaint â phosib â'u coetir.

£250 y Coetir Bach:

- Ymwneud â rhaglen ymchwil genedlaethol ar fanteision amgylcheddol a chymdeithasol coetiroedd trefol fel ateb sy'n seiliedig ar natur.
- Cofrestru fel rhan o'r rhwydwaith Coetiroedd Bach gyda thudalen broffil benodol ar gyfer eich coetir
- Derbyn manylion mewngofnodi i'r porth i gael mynediad i'n holl adnoddau Coetir Bach a gofod fforwm i rannu gwybodaeth a chwestiynau ar draws y rhwydwaith Coetiroedd Bach

- Cael mynediad i bob arolwg (ee arolygon bioamrywiaeth a dal carbon) i gefnogi monitro eich coetir.

Cyfalaf a refeniw – costau cymwys

Mae'n bwysig i chi nodi pa rai o gostau eich prosiect sy'n gyfalaf a pha rai sy'n refeniw. Gall ceisiadau gynnwys unrhyw un o'r canlynol:

Costau cyfalaf

Gwariant cyfalaf yw arian sy'n cael ei wario ar fuddsoddi a phethau a fydd yn creu twf yn y dyfodol.

Rhoddir enghreifftiau o gostau cyfalaf derbyniol isod. Sylwer **nad rhestr derfynol mo hon** ac y bydd pob eitem o wariant yn cael ei hystyried ar sail yr achos unigol:

- Prynu 600 o goed brodorol (yn Tarddu o'r DU ac wedi'u Tyfu yn y DU), £1,500 - £2,500 fel arfer gan ddibynnu ar rywogaethau
- Prynu a gosod Byrddau dehongli, tua. £200 - £300 (bydd brand a dyluniad y Coetiroedd Bach yn cael eu darparu gan Lywodraeth Cymru)
- Prynu cit monitro ar gyfer pedair maes ymchwil: Cysur Thermol, Storio Carbon, Bioamrywiaeth, Lliniaru Llifogydd, tua. £500. Gallai rhestr y cit gynnwys: taflenni, bag offer (70L), cansenni pren, tâp mesur, pêl o liny, rhestr rhywogaethau coed, canllaw adnabod coed, siswrn, caliperau, pren mesur metel, mesurydd trwytho (pibellau), stopwats, gordd bren, jygiau mesur, planciau pren, poteli dŵr, mesuryddion treiddio poced, trywelion, gorsaf dywydd, trybedd a throed addasu, canllawiau adnabod bioamrywiaeth, taflenni maes. Bydd Earthwatch yn rhoi cyngor ar hyn.
- Ystyriwch unrhyw arolygon y gallai fod angen eu gwneud ar gyfer yr ardal: cyfleustodau, o bosibl AEA, arolwg halogiad, ac ati. (Ceir manylion yn yr adran 'Arolygon' isod)
- Paratoi'r safle, megis gwaith daear, gosod ffensys, clirio sbwriel a llystyfiant. Mae ffioedd contractwr ar gyfer paratoi tir fel arfer oddeutu £8,000 - £13,000 gan ddibynnu ar y contractwr, cyflwr y safle a'r ardal ddaearyddol. (Ceir manylion yn yr adran 'Paratoi Tir' isod)
- Adeiladu llwybrau a gatiau hygyrch gydag ymrwymiad i'w cadw ar agor i'r cyhoedd a'u cynnal am o leiaf 20 mlynedd, os nad am gyfnod amhenodol
- Creu llwybrau natur/addysgiadol
- Creu mannau ar gyfer hamdden, chwarae ac addysg (fel ystafell ddosbarth awyr agored)
- Meinciau/seddi

- Amser staff i gyflwyno'r prosiect (Mae hyn yn golygu costau sy'n eich helpu i greu'r Coetiroedd Bach, er enghraifft: cynllunio'r prosiect, caffael deunyddiau, rheolaeth ariannol ar y prosiect, casglu, a dadansoddi gwybodaeth reoli cyflwyno'r prosiect, nad yw'n fwy na 10% o gyfanswm y gost cyfalaf) (ceir manylion yn yr adran 'Amser Staff' isod)
- Cynnal a chadw'r Coetir Bach hyd nes bod y canopi'n cau, tua 3 blynedd fel arfer (ceir manylion yn yr adran 'Cynnal a Chadw Parhaus' isod)
- Cyflwyno'r prosiect (Mae hyn yn golygu costau sy'n eich helpu i greu'r Coetiroedd Bach, er enghraifft: cynllunio'r prosiect, caffael deunyddiau, rheolaeth ariannol ar y prosiect, casglu, a dadansoddi gwybodaeth reoli cyflwyno'r prosiect, nad yw'n fwy na 10% o gyfanswm y gost cyfalaf)
- Darpariaeth Gymraeg, megis costau cyfieithu

Costau referniw

Gall cyllid referniw helpu gyda'r gost gyffredinol o redeg y prosiect. Mae'n cynnwys costau sy'n cael pobl i fod yn rhan o waith cyflawni'r prosiect.

Gellir defnyddio arian referniw i wneud y canlynol:

- cyfraniad at gostau craidd/gweithredu ychwanegol rhedeg y prosiect
- digwyddiadau i hyrwyddo'r cynllun coetir i'r gymuned ehangach, ac i ddathlu cyflawniadau cymunedol
- oriau ychwanegol i gydlynnydd gwirfoddolwyr presennol recriwtio, hyfforddi a chefnogi gwirfoddolwyr i gymryd rhan yn y gwaith o gyflwyno'r coetir
- arferion da gwirfoddoli a threuliau (yn unol â [chanllawiau Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru](#))
- gweithgarwch hybu'r prosiect
- unrhyw wariant rhesymol a fydd yn galluogi'r prosiect i lwyddo

Costau anghymwys

Mae'r eitemau canlynol yn enghreifftiau o gostau **nad ydyn nhw'n gymwys**. Dydy hon ddim yn rhestr hollgynhwysfawr, a bydd pob un o'r eitemau gwariant yn cael eu hystyried fesul achos:

- prynu tir
- cost prydlesu tir
- prynu adeiladau
- ail-stocio coed ar safle lle mae'r coed wedi'u cwmpo
- gwaith rydych yn gyfrifol yn gyfreithiol am ymgymryd ag ef
- unrhyw waith ffisegol ar y safle a wnaed cyn y dyddiad awdurdodedig ar gyfer dechrau'r gwaith
- prynu cerbydau
- eich costau llafur a chyfarpar eich hun
- peiriannau a chyfarpar canolig/mawr
- cyfarpar a dodrefn swyddfa cyffredinol
- costau cynnal a chadw
- cyfalaf gweithio
- TAW y gellir ei adhawlio
- costau sy'n gysylltiedig â contract prydlesu, fel lwfans y prydleswr, llog cost ariannu, gorbenion a chostau yswiriant
- costau trefnu cyfleusterau gorddrafft, benthyciadau neu adnoddau cymorth ariannol eraill - yn cynnwys unrhyw ffioedd cysylltiedig neu gostau eraill
- gorbenion wedi'u dyrannu neu eu dosrannu ar gyfraddau sy'n faterol uwch na'r rhai a ddefnyddiwyd ar gyfer unrhyw waith tebyg a wnaed gan yr ymgeisydd
- gwariant tybiannol
- taliadau am weithgarwch o natur wleidyddol
- dibrisio, amorteiddiad ac amhariad ar asedau a brynwyd gyda chymorth y grant

Costau nad ydyn nhw'n ymwneud yn uniongyrchol â chyflawni eich prosiect, gan gynnwys:

- darpariaethau
- rhwymedigaethau digwyddiadol
- elw a wneir gan yr ymgeisydd
- difidendau
- costau llog
- taliadau gwasanaethau o ganlyniad i brydlesau cyllid, trefniadau hurbwrcasu a chredyd
- costau sy'n deillio o ohirio taliadau i gredydwy
- costau sy'n gysylltiedig â dirwyn cwmni i ben
- taliadau am ddiswyddo annheg
- taliadau i gynlluniau pensiwn preifat
- taliadau i bensiynau heb eu hariannu
- iawndal am golli swydd
- dyledion drwg sy'n deillio o fenthyciadau i weithwyr, perchnogion, partneriaid, cyfarwyddwyr, gwarantwyr, cyfranddalwyr neu berson sy'n gysylltiedig ag unrhyw un o'r rhain
- taliadau am anrhegion neu roddion
- adloniant, er enghraifft, partion staff
- dirwyon a chosbau statudol
- dirwyon troseddol ac iawndal
- treuliau cyfreithiol mewn perthynas ag ymglyfreitha

Arolygon

Ystyriwch unrhyw arolygon y gallai fod angen eu gwneud ar gyfer yr ardal: cyfleustodau, o bosib AEA, arolwg halogiad, etc. Hefyd, mae methodoleg y Coetir Bach yn cynnwys arolwg gorfodol o gyflwr y pridd, cywasgiad a chyfansoddiad – cost fras y pecyn profi ar gyfer hyn (offer tynnu creiddiau pridd, mesurydd treiddio, pecyn profi maetholion, etc) yw £400. Os ydych yn gwneud cais am nifer o Goetiroedd Bach dim ond un pecyn profi pridd sydd ei angen arnoch.

Paratoi Tir

Mae ffioedd tirlunio ar gyfer paratoi tir fel arfer oddeutu £8,000 - £13,000 gan ddibynnu ar y contractwr, cyflwr y safle a'r ardal ddaearyddol. Mae'r gwaith yn cynnwys:

- Sgan CAT o'r ardal blannu a chloddio 3x pwll prawf
- Paratoi'r safle yn unol â methodoleg Miyawaki:
  - Marcio'r safle allan. Tynnu'r haen o lystyfiant, ei storio ar y safle a'i adleoli i waelod yr ardal a gloddir
  - Tynnu'r haen uwchbridd, storio ar y safle
  - Cloddio ardal y Coetir Bach i'r dyfnder gofynnol
  - Ôl-lenwi'r ffos gyda hanner y pridd a gloddiwyd
  - Cyflenwi ac ymgorffori hanner yr ychwanegion pridd
  - Ôl-lenwi'r ffos gyda gweddill y pridd a gloddiwyd ac ymgorffori gweddill yr ychwanegion pridd.
  - Rhoi'r uwchbridd yn ôl fel yr haen olaf
- Rhoi rhwystr dros dro o amgylch y safle nes bod y ffensys wedi'u gosod
- Cyflenwi taenfa naddion pren aeddfed i ddyfnder o 50-100mm i wirfoddolwyr ei gosod
- Cyflenwi a gosod ffensys a giât
- Cyflenwi a gosod 6 slab concrit (teils bioamrywiaeth)
- Cyflenwi a gosod naddion pren yn y man eistedd/llwybrau i ddyfnder o 100mm
- Cyflenwi a gosod meinciau – fel arfer 5 mainc yn null ysgol goedwig os bydd ardal ystafell ddsbarth ar y safle
- Cyflenwi a gosod 2 bostyn pren ar gyfer panel dehongli. Gosod panel dehongli
- Adfer y safle a'r ardal gyfagos y mae'r gwaith wedi effeithio arni

Amser Staff

Cyflwyno'r prosiect (Mae hyn yn golygu costau sy'n eich helpu i greu'r Coetiroedd Bach, er enghraifft: cynllunio'r prosiect, caffael deunyddiau, rheolaeth ariannol ar y

prosiect, casglu, a dadansoddi gwybodaeth reoli cyflwyno'r prosiect, nad yw'n fwy na 10% o gyfanswm y gost cyfalaf). Gallai ystyriaethau penodol gynnwys:

- Asesiad o'r safle, profi a dadansoddi'r pridd - amcangyfrif o 2 ddiwrnod a theithio
- Diwrnod plannu, fel arfer 2 aelod o staff ar 2 ddiwrnod ar gyfer paratoi a chyflwyno
- Gweithgareddau cymunedol ar ôl plannu. Gallwch chi gynllunio pa weithgareddau rydych eisiau eu rhedeg, e.e. gwyddoniaeth dinasyddion
- Gweithgareddau gwyddoniaeth dinasyddion
- Amser rheoli prosiect ar gyfer cysylltu â rhanddeiliaid, ymgynghori â'r gymuned, rheoli digwyddiadau, hyrwyddo digwyddiadau, trefniadau tirlunio, etc.
- Amser dylunio'r coetir, rhestr rhywogaethau coed

Cynnal a Chadw Parhaus

Dylech fod yn cynllunio i gynnwys eich cymuned leol yn y gwaith o gynnal a chadw'r Coetir Bach. Gall gweithgareddau cynnal a chadw nes bod y canopi coed yn cau (tua 3 blynedd) gynnwys:

- Chwynnu
- Dyfrhau
- Trwsio ffensys, giât neu o bosib ailstocio os bydd difrod i'r safle